

Palkansaajasäätiön toimintakertomus

Säätiön toiminnan tarkoitus ja sen toteuttaminen

Säätiö jatkoi sääntöjensä mukaisen tarkoituksen toteuttamista edistämällä säästäväisyyttä ja palkansaajien taloudellista tietämystä sekä ylläpitämällä STS-pankkimuseota ja pankin arkistoa.

Säätiön toiminta perustui valtuuskunnan vuosille 2004-2006 hyväksymään toimintasuunnitelmaan, jonka pohjalta valtuuskunta vahvisti vuoden 2006 toiminnan painopistealueet. Toimintasuunnitelmassa asetettiin tavoitteet sekä säätiön varainhoidolle että sen varsinaiselle toiminnalle.

2006 syyskokouksessa valtuuskunta hyväksyi säätiölle toimintasuunnitelman vuosiksi 2007-2009. Toiminnassa ei tapahdu olennaisia muutoksia, mutta säätiön varallisuuden lisääntyminen tarjoaa mahdollisuuksia toiminnan laajentamiseen tarkoituspöytäkirjan ja toimintasuunnitelman puitteissa.

STS-pankin arkisto ja historia

STS-pankin loppuvaiheiden historian kirjoitustyö käynnistyi uudelleen heinäkuun alussa. Historiankirjoittajana toimii filosofian lisensiaatti Timo Soukola. Hän oli toimivapaalla 1.1.-30.6.2006 väitöskirjatyönsä loppuunsaattamisen vuoksi. Historiateos julkaistaan vuonna 2009, jolloin pankin perustamisesta tulee kuluneeksi sata vuotta.

Historiankirjoittajan tukena toimi ja hankkeen edistymistä valvoi hallituksen valitsema historiatoimikunta, jonka puheenjohtajana toimi kanslianeuvos Maunu Ihalainen. Toimikunnassa on seitsemän jäsentä ja se kokoontui kaksi kertaa.

STS-pankkimuseo toimi Työväen Keskusmuseon yhteydessä Tampereella, minkä lisäksi säätiön Internet-sivuilla on nähtävissä ”virtuaalimuseo”, eli pankin historian aikana kertyneestä valokuva-aineistosta säätiön kotisivuille koottu näyttely. STS-pankin arkiston hoitoa sekä valokuvien ja muun historiaprojektissa tarvittavan materiaalin järjestämistä jatkettiin Työväen Arkistossa vakiintuneeseen tapaan.

Apurahat

Säätiön toiminnan painopiste on palkansaajien taloudellisen tietämyksen edistämisessä. Säätiö jakaa apurahoja tutkimus-, koulutus- ja tiedotusprojekteihin. Apurahatoiminnan valmistelusta ja seurannasta vastasi apurahatoimikunta, johon kuului kuusi jäsentä. Sen puheenjohtajana toimi säätiön hallituksen puheenjohtaja Markku Hyvärinen. Toimikunta kokoontui kaksi kertaa. Apurahojen jaosta päätti säätiön hallitus.

31.1. 2006 jaettiin seuraavat apurahat:

- Työväen Sivistysliitolle 65 000,- euroa talouspoliittisiin ja kuntataloutta käsitteleviin koulutus- ja

tiedotusprojekteihin sekä yhteiskunnallisen tiedotus- ja koulutustoiminnan järjestämiseen

- Kansan Sivistystyön Liitolle 29 000,- euroa koulutus- ja tiedotushankkeeseen "Tietotekniikka järjestöosaajan ja järjestötalouden avuksi"
- Palkansaajien Tutkimuslaitokselle 130 000,- euroa viiteen hankkeeseen. Hankkeiden teemoina ovat:
 1. Voidaanko kokonaistyöllisyyttä parantaa julkisen työllisyyden avulla.
 2. Epämukavat työolot, työtyytyväisyys ja sairauspoissaolot.
 3. Työttömyyskorvausten vaikutus työttömyyden keston.
 4. Talouskehityksen analysointi, seuranta ja ennustaminen.
 5. Talous & Yhteiskunta lehden julkaiseminen ja kehittäminen.
- Professori Markus Jäntille ja tutkimus- ryhmälle 30 000,- euroa JUTTA-mikrosimulaatiomallin kehittämiseen
- VTT Pentti Puoskarille 8 000,- euroa tutkimushankkeen "palkansaajien vai työnantajan maksama eläke" loppuunsaattamiseen
- Turun Yliopiston professori Pauli Formalle ja tutkijaryhmälle 8 000,- euroa tutkimukseen "Kuinka hyvinvointivaltio pelastetaan?"
- VTL Jouko Verholle 8 000,- euroa työttömyyden kestoja käsittelevään väitöskirjatyöhön
- FM Päivi Uljakselle 4000,- euroa hyvinvointiajattelun läpimurtoa koskevan väitöskirjatutkimuksen tutkimussuunnitelman syventämiseen
- STS-Pankkikillalle 2 000,- euron toiminta-avustus.

4.10. 2006 jaettiin seuraavat apurahat

- Työväen Sivistysliitolle 62 000,- euroa alue- ja kuntatason vaikuttajien koulutukseen
- Kansan Sivistystyön Liitolle 39 000,- euroa hankkeisiin "Tietotekniikka järjestöosaajan ja järjestötalouden avuksi" ja "Globaalin talouden muutosvoimat"

- FT Titi Heikkilälle 5 000,- euroa kirjahanikkeeseen "Talous hallintaan – miten opit hoitamaan raha-asiasi niin, että selviät elämässä"
- MSc Tiina Ristikarille 6 000,- euroa väitöskirjatutkimuksen käynnistämiseen. Tutkimus käsittelee ay-liikkeen suhtautumista maahanmuuttajiin
- Yhteistyössä Valtion Taloudellinen Tutkimuskeskuksen kanssa rahoitettavaan tutkimushankkeeseen, jossa selvitetään eläkkeelle siirtymisen päätöksentekoa kotitalouksissa 20 000,- euroa
- Suomen Kuluttajaliiton hankkeeseen "Itämeren alueen vastuulliset palvelumarkkinat" 12 000,- euroa
- Työväen Sivistysliitolle teoksen "WAL-MART – the Face of Twenty-First Century Capitalism" kääntämis-, toimitus- ja painatuskustannuksiin osarahoituksena 7 000,- euroa.

Kaikkiaan apurahoja myönnettiin 435 000,- euroa.

Säätiön talouden kehitys

Sijoitustoiminnan kannalta tarkasteltuna vuosi 2006 oli hyvä. Merkittävä osa sijoitustoiminnan hyvästä tuloksesta perustui kotimaan ja Euroopan osakemarkkinoiden hyvään kehitykseen. Helsingin pörssin portfolioindeksi vahvistui 29 %. Eurooppalaisten osakkaiden arvonnousu oli indeksistä riippuen 20 % molemmin puolin. MSCI Europe vahvistui noin 17 %.

Euroopan ulkopuolelle tehdyt euromääräiset sijoitukset jäivät tuotoiltaan vaatimattomiksi. USA:n S&P 500 -indeksi tosin vahvistui osingot mukaan lukien lähes 16 %, mutta eurosijoittajalle tuotto oli valuuttakurssien muutoksen vuoksi vain noin 3 %. Japanin Nikkei-indeksi puolestaan vahvistui 5 %, mutta jenin heikkeneminen yli kymmenellä prosentilla jätti tuotot negatiivisiksi.

Lyhyiden korkojen nousu jatkui, vaikka korot ovatkin edelleen historiallisesti katsoen verraten alhaiset. Vuoden 2005 lopulla 2,8:n %:n tasolla ollut 12 kk euribor nousi vuoden 2006 syksyllä jo 4 %:n tasolle.

Pitkissä koroissa nousu oli maltillisempaa. Suomen valtion kymmenen vuoden joukkolainakorko oli vuoden päättyessä neljän prosentin tuntumassa, kun se edellisen vuoden päättyessä oli noin 3,7 %.

Palkansaajasäätiön sijoitussalkun arvo kasvoi 19 %. Laskelmassa ei ole mukana kiinteistöinvestiitit. Sijoitustoiminnan tulos ylitti selvästi budjetoidun. Keskeisimmin tähän vaikuttivat hyvä markkinakehitys,

sijoitussalkun vahva osakepainotus sekä keskittyminen kotimaisiin ja eurooppalaisiin osakkeisiin.

Toimintasuunnitelmassa määritellyn sijoitusstrategian mukaisesti säätiö jatkoi salkkunsuunittelun hajauttamista. Pitkään jatkuneen kurssinousun ja epävarmojen tulevaisuudennäkymien vuoksi säätiö ryhtyi muokkaamaan salkkuaan defensiivisempään suuntaan. Osakepainotusta on vähennetty ja osakesalkun volatiliteettia vähennetty. Osa sijoituksista on siirretty pääomaturvattuihin tuotteisiin ja lyhyen koron instrumentteihin, sekä hedge-rahastoihin. Riskien vähentämistä jatketaan myös vuonna 2007.

Säätiön omaisuuden käypä arvo oli vuoden alkaessa noin 40 milj. euroa ja sen päättyessä lähes 45 miljoonaa. Laskelmassa kiinteistöt on arvioitu hankintahintaan. Varallisuuden arvon kasvu ylitti asetetut tavoitteet. Säätiö sai toimintavuoden aikana täyteen alkuperäisen peruspääomansa (250 milj. mk, eli hieman yli 42 milj. euroa).

Säätiön tulos oli selkeästi budjetoitua parempi. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 4 949 859,04 euroa (6 154 758,46 euroa vuonna 2005).

Sijoitustoiminnasta vastasi kolmijäseninen sijoitustoimikunta, jonka puheenjohtajana toimi Raimo K. Mäkelä. Toimikunta kokoontui 10 kertaa.

Säätiön hallinto

Valtuuskunta

Säätiön valtuuskuntaan kuului toimintavuonna 29 jäsentä. Sääntöjen mukaan kolmannes jäsenistä on vuosittain erovuorossa. Valtuuskunnan jäsenmääräksi vahvistettiin 30.11.2006 pidetyssä kokouksessa 29 myös vuodeksi 2007.

Valtuuskunnan jäseniä vuonna 2006 olivat:

Matti Ahde
 Hannu Alakontiola
 Lasse Eskonen
 Maarit Feldt-Ranta
 Esko Grekelä
 Aarne Heikkilä
 Eero Hoffrén
 Erkki Jaakkola
 Tiina Johansson
 Pekka Jylhä
 Jukka Kinos
 Juhani Lahtinen
 Antti Mäkinen
 Juha Mäkinen
 Tauno Mäkinen
 Jouko Nuutinen
 Heikki Nykänen
 Simo Ojanen

Helena Pihlajasaari
 Jorma Pikkarainen
 Markku Puurula
 Jussi Ranta
 Ossi Roininen
 Jouko Sillanpää
 Yrjö Suuniittu
 Jukka Tamminen
 Anne Tervo
 Minna Tuukkanen-Peussa
 Liisa Vannekari

Valtuuskunta piti kaksi kokousta: 23.5. 2006 ja 30.11. 2006. Valtuuskunnan puheenjohtajana toimi apulaiskaupunginjohtaja Lasse Eskonen.

Valtuuskunnan syyskokouksessa 30.11.2006 valittiin erovuoroiset jäsenet Matti Ahde, Lasse Eskonen, Esko Grekelä, Aarne Heikkilä, Eero Hoffrén, Maarit Feldt-Ranta, Jouko Sillanpää ja Jukka Tamminen uudelleen. Erkki Jaakkolan tilalle valittiin Harri Ylönen. Kaikki valinnat tehtiin vuoden 2009 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Valtuuskunnan puheenjohtajaksi syyskokous valitsi edelleen Lasse Eskosen, I varapuheenjohtajaksi Jukka Tamminen ja II varapuheenjohtajaksi Aarne Heikkilän.

Valtuuskunnan kevätkokouksen kokousesitelmän piti Suomen Kulttuurirahaston asiamies Ralf Sunell aiheenaan säätiöiden sijoitus- ja apurahatoiminta. Syyskokouksen esitelmöitsijöinä olivat toiminnanjohtaja Juha Eskelinen Kalevi Sorsa-säätiöstä ja tutkimuskoordinaattori Ruurik Holm Vasemmistofoorumi ry:stä aiheenaan "Think tankit" yhteiskunnallisen keskustelun käynnistäjinä.

Hallitus ja asiamies

Säätiön hallituksen jäsenmäärä on ollut kaksitoista. Hallitukseen ovat vuonna 2006 kuuluneet seuraavat jäsenet:

Markku Hyvärinen puheenjohtaja
 Risto Salonen varapuheenjohtaja
 Matti Tokkari varapuheenjohtaja
 Jari Jääskeläinen
 Arpo Heinonen
 Vertti Kiukas
 Raimo K. Mäkelä
 Paula Ojala-Ruuth
 Maj-Len Remahl
 Tapio Tuominen
 Martti Turcka
 Tanja Vihersaari

Säätiön hallitus on kokoontunut neljä kertaa. Säätiön osa-aikaisena asiamiehenä on toiminut OTL Tuomas Harpf.

Hallituksen jäsenistä olivat erovuorossa Arpo Heinonen, Markku Hyvärinen, Paula Ojala-Ruuth ja Risto Salonen. Valtuuskunnan syyskokous valitsi eroamisiän saavuttaneen Arpo Heinosen tilalle Mika Karin. Markku Hyvärinen, Paula Ojala-Ruuth ja Risto Salonen valittiin uudelleen. Kaikki valinnat tehtiin vuoden 2009 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Tilintarkastajat

Säätiön varsinaisina tilintarkastajina ovat toimineet HTM-yhteisö Tilintarkastusrengas Oy, vastuullisena tilintarkastajana Martti Haapakoski sekä HTM Matti Pirnes, jonka varalle Tilintarkastusrengas Oy nimeää tarvittaessa edustajan.

Säätiön Internet-sivut

Säätiöllä on Internet-kotisivut osoitteessa www.palkansaajasaatio.fi. Kotisivuilla kerrotaan säätiön historiasta ja toiminnasta sekä säätiön jakamista apurahosta. Sieltä on myös linkki STS-pankin historiaa käsittelevään valokuvanäyttelyyn, eli ns. "virtuaalimuseoon". Kotisivuilta löytyvät myös säätiön tilinpäätökset ja toimintakertomukset.

Tulevaisuuden näkymät

Säätiön varsinaisen toiminta kohdentuu sääntöjen mukaisesti entisiin aihepiireihin, ennen muuta palkansaajien taloudelliseen valistamiseen. Taloudellisen pohjan vahvistuminen avaa kuitenkin mahdollisuuksia laajentaa ja monipuolistaa toimintaa tarkoituksipöykälän puitteissa.

Vuonna 2007 jaettavien apurahojen ja avustuksien määrä on budjetissa kasvatettu 500 000,- euroksi. Toiminnan painopisteet perustuvat säätiön valtuuskunnan syyskokouksessaan 30.11.2006 hyväksymään vuosien 2007-2009 toimintasuunnitelmaan.

Tilikauden tulos

Tilikauden ylijäämäksi muodostui 4 949 859,04 euroa (6 154 758,46 euroa vuonna 2005). Hallitus esittää, että ylijäämä siirretään edellisten tilikausien yli/alijäämä - tilille.

PALKANSAAJASÄÄTIÖ**T U L O S L A S K E L M A**

	01.01.-31.12.2006	01.01.-31.12.2005
VAR SINAINEN TOIMINTA		
STS-PANKKIMUSEO		
Kulut	12 098,40	12 223,90
STS-PANKIN ARKISTO JA HISTORIA		
Kulut	53 500,00	52 000,00
APURAHAT JA AVUSTUKSET		
Kulut	435 000,00	491 000,00
YHTEISET KULUT		
Kulut		
Henkilöstökulut	111 038,51	106 176,80
Poistot	541,22	721,63
Muut kulut	64 075,96	63 060,23
	175 655,69	169 958,66
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-676 254,09	-725 182,56
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot		
Korkotuotot	75 657,24	54 656,27
Osinkotuotot	180 091,83	343 064,39
Vuokratuotot	659 038,28	696 559,81
Myyntivoitot	4 926 581,41	5 860 424,90
Muut		
rahoitustuotot	1 518,99	25 837,65
	5 842 887,75	6 980 543,02
Kulut		
Korkokulut	0,00	479,66
Vastikkeet	91 977,52	81 108,24
Myyntitappiot	42 393,21	4 899,23
Muut		
rahoituskulut	82 403,89	14 114,87
	216 774,62	100 602,00
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	5 626 113,13	6 879 941,02
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	4 949 859,04	6 154 758,46

PALKANSAAJASÄÄTIÖ**T A S E**

	31.12.2006	31.12.2005
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Koneet ja kalusto	1 623,67	2 164,89
Muut aineelliset hyödykkeet	8 363,76	3 363,76
	9 987,43	5 528,65
SIJOITUKSET		
Muut osakkeet ja osuudet	31 963 565,15	30 426 721,21
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	4 300 000,00	700 000,00
	36 263 565,15	31 126 721,21
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
Siirtosaamiset	21 333,64	17 651,41
Muut saamiset	0,00	168 242,96
	21 333,64	185 894,37
RAHAT JA PANKKISAAMISET	84 507,13	127 158,10
	105 840,77	313 052,47
	36 379 393,35	31 445 302,33
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	42 046 981,62	42 046 981,62
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-10 657 620,73	-16 812 379,19
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 949 859,04	6 154 758,46
	-5 707 761,69	-10 657 620,73
	36 339 219,93	31 389 360,89
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
Muut velat	31 066,69	50 595,41
Siirtovelat	9 106,73	5 346,03
	40 173,42	55 941,44
	36 379 393,35	31 445 302,33